

Injectie in het oog bij macula oedeem

Macula oedeem - Polikliniek Oogheelkunde

Inleiding

De oogarts heeft macula oedeem bij u geconstateerd. Dit is een vochtophoping in het centrale deel van uw netvlies (de macula). Hierdoor is uw (centrale) zicht afgenomen. Of het is zeer waarschijnlijk dat uw gezichtsvermogen in de nabije toekomst afneemt.

De oogarts of physician assistant (hierna te noemen: arts) adviseert u een behandeling met een intravitreale injectie. Bij een intravitreale injectie krijgt u een geneesmiddel toegediend waardoor het vocht afneemt.

U krijgt eerst een oogheelkundig onderzoek om vast te stellen of er inderdaad sprake is van macula oedeem. De oogarts onderzoekt daarbij uw ogen en maakt een netvliesscan (OCT-scan). Vaak maakt hij bij dit onderzoek ook een vaatfoto (FAG). Deze foto geeft een beeld van de vaatnieuwvorming en de lekkage van het vocht in het netvlies. De oogarts beoordeelt bij dit onderzoek ook of uw oog gunstig zal reageren op de behandeling.

1. Hoe komt macula oedeem?

Macula oedeem kan verschillende oorzaken hebben:

- **Macula degeneratie:** slijtage door veroudering. Door het verouderingsproces (slijtage) kunnen er bloedvaatjes in en onder het netvlies ontstaan. Deze zijn van slechte kwaliteit, waardoor ze gemakkelijk bloed en vocht lekken. Het vocht hoopt op in het centrale gedeelte van het netvlies. Daardoor kunt u niet goed meer zien (minder scherp en/of vervorming). Op langere termijn neemt de scherpheid nog verder af door littekenvorming. Dit is dan ook niet meer te herstellen.

- **Diabetische retinopathie:** afwijkingen door suikerziekte. Suikerziekte kan leiden tot afwijkingen in de bloedvaten van het netvlies. Vaten kunnen poreus (kleine gaatjes) of wijder worden. Hierdoor kan er vocht uit de bloedvaten lekken. Het vocht kan zich ophopen in het centrale gedeelte van het netvlies. Het kan zijn dat u daardoor minder scherp ziet.
- **Vaatafsluiting (trombose):** bloedvat dicht door bloedpropje. Het dichtzitten van een van de vaten van het netvlies waardoor normaal het bloed wordt afgevoerd, kan ernstige gevolgen hebben. In het ergste geval knappen alle omliggende vaten die op dit vat uitkomen. Dit veroorzaakt bloedingen in het netvlies en beschadiging van de bloedvaten. Hierdoor kan vocht lekken. Komt het vocht midden in het netvlies, dan is er sprake van macula oedeem. De gezichtsscherpte vermindert hierdoor. De vochtophoping is door middel van de behandeling te verminderen.

2. Wat is een intravitreale injectie met Avastin?

Bij intravitreale injecties krijgt u het geneesmiddel Avastin toegediend. Dit geneesmiddel remt vaatnieuwvorming en vaatlekkage door het blokkeren van een belangrijke groeifactor: VEGF (Vascular Endothelial Growth Factor). De oogarts spuit het geneesmiddel heel dicht bij het netvlies en vaatvlies in. Het blijft daarna een vrij lange tijd binnenin het oog (aantal weken). Daarom is er maar een kleine hoeveelheid van nodig.

Naast het geneesmiddel Avastin zijn er nog andere zogeheten vaatgroeiremmers op de markt. Het kan zijn dat uw oogarts om medische redenen kiest voor een ander middel. Als de behandeling met Avastin niet aanslaat, kunnen de geneesmiddelen Eylea of Lucentis een alternatief zijn. In enkele gevallen kan de arts overwegen om ontstekingsremmers (Ozurdex) toe te dienen.

3. Wat zijn de risico's van deze behandeling?

Er zijn enkele risico's bij het gebruik van intravitreale injecties:

- Het meest ernstig is een ontsteking in het oog (endophthalmitis). Bij minder dan een op de duizend injecties zijn de complicaties zodanig dat verlies van het oog voorkomt. Dit komt dus uiterst zelden voor. Uiteraard doet uw arts zijn uiterste best en opereert hij onder de juiste steriele omstandigheden.
- Allergie voor het geneesmiddel Avastin. U krijgt in dat geval last van een niet-ernstige ontstekingsreactie in het oog.
- Een bloeding in het oog. Dit is niet ernstig en de bloeding lost vanzelf weer op.

4. Dag van de behandeling

Het advies is om niet zelf auto te rijden of te fietsen op de dag dat u de injectie krijgt. U heeft mogelijk minder zicht. Wij raden u aan op de dag zelf geen oogmake-up te gebruiken.

U meldt zich op het poliklinisch behandelcentrum: route 43 in het hoofdgebouw locatie Langendijk in Breda. U krijgt tijdig bericht over het tijd waarop u zich mag melden.

Let op:

Voorafgaand aan de behandeling, wordt uw oog gedruppeld. Deze druppels moeten enige tijd inwerken. De afspraaktijd is dus niet gelijk aan de behandelingstijd.

5. De behandeling zelf

De behandeling gaat als volgt:

- De arts verdooft uw oog met enkele druppels.
- Daarna wordt de huid ontsmet met betadinejodium.
- U krijgt een doekje over het gezicht.
- Door een 'ooglid-spreider' blijven de oogleden tijdens de behandeling open.
- Vervolgens injecteert de arts het geneesmiddel. Dit is niet pijnlijk, u voelt alleen wat druk aan het begin van de injectie.
- Tot slot krijgt u gel in het oog.

Na de behandeling zijn uw ogen nog even verdoofd. Het is belangrijk om het oog te beschermen tegen de buitenlucht. De arts dekt daarom het oog af met een doorzichtig kapje. Draagt u een bril, dan kunt u in plaats daarvan ook uw eigen bril opzetten. Thuis mag u het (eventuele) kapje verwijderen.

6. Na de behandeling

Direct na de behandeling zijn er een paar dingen waar u rekening mee dient te houden:

- U mag niet wrijven in het behandelde oog.
- Uw oog kan de eerste 24 uur branderig aanvoelen.
- De dag van de injectie kunt u het beste rustig aan doen. In de dagen daarna zijn er geen beperkingen. U kunt gewoon bukken, tillen en sporten.
- Het dragen van contactlenzen, zwemmen of een bezoek aan de (natte) sauna wordt afgeraden tot drie dagen na de behandeling. Dit vanwege bacteriën die in het oog kunnen komen.
- Soms is er na de injectie een bloeding (rode vlek) te zien op het oogwit. Dit kan geen kwaad en trekt na een aantal dagen weg.

Direct contact opnemen:

In de volgende gevallen neemt u direct (ook tijdens weekenden of vakanties) contact op met de (dienstdoende) oogarts op via het centrale nummer van Amphia: (076) 595 50 00.

- Als het oog pijn doet;
- Als het oog rood wordt;
- Als het zien echt verslechtert.

7. Vervolginjectie of controle

U heeft na de injectie altijd een nieuwe afspraak:

- ofwel een afspraak voor een vervolginjectie na vier weken,
- of een controle afspraak bij de oogarts.

Meestal krijgt u meerdere injecties. De oogarts kan het effect van het geneesmiddel Avastin beoordelen na een reeks van twee of drie injecties. De periode tussen de injecties is (meestal) vier weken. Bij afname van het vocht kunnen de injecties met een langere tussenpozen (zes of acht weken) worden gegeven. Er is geen maximum aan het aantal behandelingen.

Voor alle duidelijkheid:

De ingreep is bij iedereen hetzelfde, het maakt niet uit wat de oorzaak is van het macula oedeem. Hoe lang de behandeling duurt en hoe vaak u een injectie krijgt is bij elke patiënt anders.

8. Behandeling stoppen

U beslist zelf of u deze behandeling wilt ondergaan. Denkt u erover om de behandeling eerder te stoppen, bespreek dit dan altijd eerst goed met uw oogarts. Het stoppen van de behandeling kan grote gevolgen hebben voor uw gezichtsscherpte; hoe scherp u kunt zien.

Bereikbaarheid

Wij helpen u graag. Heeft u vragen of zorgen over de behandeling, neem dan contact op met uw oogarts, of de medewerkers van de afdeling.

U kunt ons bereiken op onderstaande telefoonnummers.

- Locatie Langendijk: (076) 595 10 77
- Locatie Pasteurlaan: (0162) 32 74 46